

آسیب‌شناسی کودک‌همسری در حقوق ایران

حدیث نوری فر

کارشناسی ارشد حقوق قضایی گرایش علوم ثبتی، دانشگاه حکیم نظامی، مشهد، ایران

چکیده

کودک همسری یا ازدواج کودکان بویژه در دختران یکی از معضلات اجتماعی و ناهنجار روزگار ماست که به نوعی تضییع حقوق کودکان محسوب می‌شود. این پدیده با وجود برخورداری از کارکردهایی که در برهه‌هایی از تاریخ اجتماعی انسان چه بسا دارای کارکردهای مناسبی نیز بوده است، ولیکن با پیشرفت و تحولات اجتماعی و فرهنگی حاصل از توسعه اقتصادی و صنعتی جوامع و نوسازی و مدرنیزاسیون آنها، امروزه از آثار و تبعات آسیب شناختی مهمی برخوردار است. پژوهش حاضر با روش توصیفی - تحلیلی به بررسی این پدیده پرداخته است و سعی شده است در این مقاله کودک-همسری در حقوق ایران نیز مورد بررسی قرار گیرد. نتایج این بررسی نشان داد که در جمهوری اسلامی برای محدود کردن تزویج کودکان اقداماتی صورت گرفته است؛ ماده ۱۰۴۱ قانون مدنی سن ازدواج کودک را ۱۳ سال تمام شمسی برای دختران و ۱۵ سال تمام برای پسران تعیین نموده است. افزون بر این، قانون اذن ولی را لازم اما کافی ندانسته و تشخیص دادگاه صالح را نیز شرط قرار داده است. جامعه ایران مانند تمامی جوامع دیگر در حال تغییر و تحول است گاهی روند این تغییرات مثبت و سازنده و خوشایند افراد و گاهی نیز منفی و ناخوشایند برای جامعه است. برخی این تغییر را نشانه به وجود آمدن سبک جدیدی در خانواده و برخی دیگر آن را سبب ازهمپاشیدگی بنیان خانواده میدانند اما به هر جهت باید چاره‌ای اندیشید تا این دگرگونی کمترین آسیبی بر اساس خانواده وارد کند.

کلمات کلیدی: ازدواج، کودک، کودک‌همسری، حقوق ایران، آسیب‌شناسی.